

DE GULDENSPORENSLAG

De tijd: Middeleeuwen

Adel :

grootgrondbezitters

kastelen en burchten

Ridders en riddereer. Zij streden te paard. Meer uit op luxe.

tornooien

oorlogen onderling en tegen andere landen (bv samen met de Duitse Ridderorde tegen de Baltische staten, Polen, meer als amusement dan als noodzaak = gebeurt een eeuw later)

De tijd van de troubadours en minnestrelen. Hoofse liefde en verveling in de burchten

De tijd van de grote ridderverhalen :

Koning Arthur

De Nibelungen

Siegfried (Sigurd)

Parsival

Floris ende Blancefloer

Tristan en Isolde

Het Frankenrijk :

Engeland (Franken en Normandiërs)

Frankrijk

Duitse Rijk (Germaanse volksstammen)

Feodaal : graven en hertogen moesten eed van trouw afleggen aan de koning. Zij waren vazallen van hem. Zij moesten hem dienen met ridders en legers.

De meeste burchten lagen op het platteland. Boeren waren lijfeigenen.

Maar er komt verandering (vooral ten gevolge van de kruistochten)

De adel wil meer luxe zoals in de islamitische landen en het Oost-Romeinse Rijk.

De handel komt op dreef.

De handelaars worden rijk en vestigen zich in steden, die beginnen te groeien. De adel moet toegevingen doen. De handelaars besturen de steden. Zij noemen zich zoals in de Romeinse tijd : PATRICIËRS. De andere mensen in de stad noemen zij : HET GEMEEN.

Het gemeen (gewone volk) zijn meestal ambachten : spinners, wevers, bakkers, slaggers, timmerlui, schilders, metselaars enz... Zij verenigen zich in GILDEN, waardoor ze hun ambacht kunnen afschermen voor anderen en de prijzen kunnen bepalen. Wie als ambachtsman wil beginnen moet beginnen als GEZEL, en kan dan opklimmen tot MEESTER.

Strijd tussen PATRICIËRS en GEMEEN in verschillende steden. Waarom ? Omdat de ambachten (GILDEN) ook in het bestuur van de steden willen zetelen.

De boeren op het platteland : in plaats van lijfeigenen worden ze nu PACHTERS. waarom? Omdat de adel GELD nodig heeft, niet alleen meer de DIENSTEN van de boeren. De boeren

kunnen hun land nu pachten tegen een bepaalde som per jaar. Daardoor zijn de boeren wat vrijer t.o.v. de adel. Stelt de adel te veel eisen of ligt de pachtsom te hoog, dan ontstaan er opstanden (bv ZANNEKIN in West-Vlaanderen)

VLAANDEREN

West- en Oost-Vlaanderen met steden als : BRUGGE, GENT, IEPER, RIJSEL, KORTRIJK enz. maken deel uit van Frankrijk. (zie Verdrag van Verdun).

Een gedeelte van Vlaanderen behoort tot het Duitse Rijk (Rijks-Vlaanderen), net zoals Brabant (Met Brussel, Antwerpen, Leuven, Breda e.a. - ook Kalmthout). (Dit deel van Vlaanderen zal in de Guldensporenslag strijden aan de zijde van de Franse Koning)

Het is graafschap, de graaf is : GWIJDE VAN DAMPIERRE, Graaf van Vlaanderen

twee oudste zonen :
ROBRECHT VAN BÉTHUNE
WILLEM VAN CRÈVECOEUR
JAN VAN NAMEN
GWIJDE VAN NAMEN

In Brugge is de lakenhandel, net als in Ieper zeer winstgevend. De wol daarvoor komt uit Engeland, waar de adel het land omvormt tot weiland om er schapen te kweken. (Wat daar ernstige gevolgen heeft voor de kleine boeren, zie zonder inkomen zitten, want schapenteelt heeft minder personeel nodig).

De Graaf van Vlaanderen sluit dus goede akkoorden met de Engelse koning (Eduard I, die zelf van Franse afkomst was - Plantagenet) om de toevoer van wol zeker te hebben. Brugge was de stapelplaats van Engelse wol. Iedereen die wol wilde kopen, moest daarvoor naar Brugge.

Gwijde van Dampierre deelt mee in de rijkdom en wil zijn gebied uitbreiden en zich onafhankelijker opstellen tegenover de koning van Frankrijk (Philippe Le Bel).

Gwijde sluit een akkoord met Eduard I en zegt zelfs zijn trouw aan Phillippe Le Bel op.

De Franse koning is vertoornd en wil de Graaf van Vlaanderen definitief buiten spel zetten en wil Vlaanderen gewoon aan de kroon toevoegen: dus in eigen bezit nemen en laten besturen door een gouverneur of stadhouder.

In 1300 : Frans ridderleger trekt op naar Vlaanderen en bezet grote delen van het graafschap. Gwijde geeft zich gevangen samen met zijn 2 oudste zonen : Robrecht en Willem. Gaan in gevangenschap in CHINON (waar later de Franse koning zelf vast zal zitten tijdens de 100-jarige oorlog). Het Graafschap Vlaanderen wordt nu bestuurd door JACQUES DE CHÂTILLON, gouverneur.

De handelaars (patriciërs) staan aan de zijde van de Franse koning : zij worden LELIAARTS genoemd, naar de lelies in de vlag.

De ambachten, vooral de wevers olv Pieter de Coninck (die vrezen dat ze zonder wol zullen zitten) verenigen zich samen met andere ambachten (o.a. de slaggers met JAN BREYDEL) en willen de vrijheid van de Graaf van Vlaanderen terug. Zij kiezen een vlag met een leeuw op, en noemen zich de KLAUWAARTS.

Jacques de Châtillon treedt bijzonder streng op tegen de Klauwaarts in Brugge en Pieter de Coninck wordt verbannen uit Brugge. De Châtillon trekt met zijn leger op naar Brugge en valt de stad binnen. (17 mei 1302)

De volgende morgen heel vroeg (rond de tijd van de metten - gebeden die in kerken en kloosters 's nachts worden gezegd of gezongen) valt Pieter de Coninck met een troep Klauwaarts Brugge binnen en doodt iedereen die de woorden SCHILD EN VRIEND niet kan utispreken. (Fransen en Patriciërs).

Jacques de Châtillon kan vluchten.

Pieter de Coninck wil de strijd verder zetten en gaat naar Gent om ook daar steun te bekomen, maar dat mislukt.

De Fransen trekken nu met een groot ridderleger op naar Vlaanderen met aan het hoofd Phillippe Le Bel, de koning.

Hij wil de Vlaamse steden heroveren.

PDC en Jan Breydel trekken samen met Jan Van Namen en Gwijde van Namen met een massa boeren, en ambachtslui tegemoet. In totaal ongeveer 10.000 man.

Bij Kortrijk ontmoeten ze hen.

9 juli 1302 : De Fransen proberen Kortrijk te veroveren, maar mislukken

10 juli 1302 : De Fransen proberen opnieuw Kortrijk te veroveren, mislukken weer.

11 juli 1302 : De Klauwaarts stellen zich op bij de Kortrijkse Wallen achter de Groeningebeek, de Grote Beek en de Lange Mere (moeras). De Fransen moeten slag leveren. Maar ridders zijn niet gewend om tegen boeren en ambachtslieden te vechten, wél tegen ridders, maar die zijn er aan de Vlaamse kant nauwelijks.

De Fransen zetten de aanval in (5000 boogschutters en soldaten te voet en 2000 ridders te paard).

De Vlamingen moeten wijken.

Dan komen de ridders in actie, maar die lopen te pletter op pieken die in de grond geplant zijn en zijn niet bestand tegen de GOEDENDAGS. Ze worden in de pan gehakt of op de vlucht gedreven.

500 gulden sporen worden er op het slagveld gevonden en in de kerk van Kortrijk opgehangen als trofee. Vandaar de naam: Guldensporenslag (die naam werd pas 100 jaar geleden gegeven)

wat is er belangrijk aan deze veldslag :

Het was de eerste veldslag in de Middeleeuwen die niet werd uitgevochten om gevangenen te maken. de ridders werden eenvoudigweg gedood, en dat was helemaal niet in overeenstemming met wat toen de 'oorlogsafspraken' waren.

De Fransen keerden verslagen naar huis, en de koning heeft Vlaanderen nooit helemaal toegevoegd aan zijn eigen bezittingen. De Graaf van Vlaanderen mocht terugkeren en zijn graafschap weer besturen, als vazal van de Franse Koning.

Korte tijd later zullen de Fransen toch weer de macht in handen krijgen over alle Vlaamse steden. De Patriciërs krijgen mettertijd ook weer overal de macht in handen.

Lodewijk XIV rond 1700 (leefde tot 1715) lijft grote stukken van Vlaanderen bij Frankrijk in = FRANS VLAANDEREN.

1830 : België onafhankelijk : Frans is de voertaal.

België zoekt eigen geschiedenis en dank zij HENDRIK CONSCIENCE krijgt ook Vlaanderen zijn eigen roemrijke geschiedenis met : DE LEEUW VAN VLAANDEREN. maar let op : Conscience laat Robrecht van Béthune hier optreden als 'De Leeuw van Vlaanderen', maar in werkelijkheid zat Robrecht van Béthune in Chinon aan de Loire.

Het Vlaamse bewustzijn wordt zo gevoed en het boek zorgt ervoor dat de leeuwenvlag de vlag van Vlaanderen wordt, zo ook de nationale hymne van Vlaanderen : De Vlaamse Leeuw.

Ernest Claes schreef in DE WITTE VAN ZICHEM ook over de Leeuw van Vlaanderen.

De vlag met de Vlaamse Leeuw is nu heel veel te zien op wielervedstrijden. (wordt gewoon verkocht)